

Dosarul nr. 2rac-446/19

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – A. Cucerescu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Anton, V. Cotorobai, I. Țurcan

ÎNCHEIERE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Prointellect-MP”, reprezentată de avocatul Doina Crețu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Prointellect-MP” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Gherma-Design” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gherma-Design” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Prointellect-MP” cu privire la reducerea clauzei penale și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Prointellect-MP” și s-a menținut hotărârea din 02 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 03 ianuarie 2018 SRL „Prointellect-MP” a depus cerere de chemare în judecată, concretizată la 22 iunie 2018, împotriva SRL „Gherma-Design”, prin care a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 7040,35 lei, a penalității în mărime de 127 698,30 lei, a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 10 000 lei și a cheltuielilor pentru taxa de stat în sumă de 5528,59 lei. (f.d. 54-56)

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în temeiul contractului-comandă pentru serviciile de transport și expediție nr. 125 din 24.01.2017, încheiat între SRL „Prointellect-MP” și SRL „Gherma-Design”, a prestat servicii de transport internațional de mărfuri pe traseul Moldova- Federația Rusă, iar ultimul și-a asumat obligația și

responsabilitatea să achite serviciile de transport oferite de reclamantă potrivit facturii fiscale Seria WI nr. 8571734 din 27.01.2017, în sumă de 14 076,16 lei.

Serviciile de transport au fost îndeplinite conform condițiilor în termenul stabilit între părțile contractante, fapt confirmat prin scrisoarea de trăsură CMR și actul de îndeplinire a serviciilor nr. WI8571734 din 27.01.2017, semnat de ambele părți.

A menționat că în conformitate cu prevederile contractuale, SRL „Gherma-Design” urma să achite datoria în decurs de 03 zile după descărcare, fapt nerealizat de către aceasta. La data de 31.01.2017 datoria a devenit scadentă.

Totodată, în temeiul contractului-comandă pentru serviciile de transport și expediție nr. 812 din 27.02.2017, încheiat între SRL „Prointelect-MP” și SRL „Gherma-Design”, a prestat servicii de transport internațional de mărfuri pe traseul Moldova- Federația Rusă, iar pârâta și-a asumat obligația și responsabilitatea să achite serviciile de transport oferite de reclamantă potrivit facturii fiscale Seria WI nr. 8571781 din 05.03.2017, în sumă de 21 909, 25 lei.

Serviciile de transport au fost îndeplinite în conformitate cu normele și termenul stabilit între părțile contractante, fapt confirmat prin scrisorile de trăsură CMR și actul de îndeplinire a serviciilor nr. WI8571781 din 05.03.2017, semnat de ambele părți.

Conform prevederilor contractuale, SRL „Gherma-Design” urma să achite datoria în decurs de 5 zile bancare de la data devamării, datoria devenind scadentă la data de 11.03.2017.

Reieșind din prevederile contractului - comandă pentru serviciile de transport și expediție nr. 840 din 05.04.2017, încheiat între SRL „Prointelect-MP” și SRL „Gherma-Design”, a prestat servicii de transport internațional de mărfuri pe traseul Moldova- Federația Rusă, iar pârâta și-a asumat obligația și responsabilitatea să achite serviciile de transport oferite potrivit facturii fiscale Seria WI nr. 8571819 din 12.04.2017, în sumă de 13 562,50 lei.

Serviciile de transport au fost îndeplinite în conformitate cu normele și termenul stabilit între părțile contractante, fapt confirmat prin scrisoarea de trăsură CMR și actul de îndeplinire a serviciilor nr. WI8571819 din 12.04.2017, semnat de ambele părți.

În consecință, pârâta urma să achite datoria în decurs de 5 zile bancare de la data devamării. Respectiv, datoria a devenit scadentă la data de 20.04.2017.

Conform actului de verificare a decontărilor dintre SRL „Prointelect-MP” și SRL „Gherma-Design” din 12.12.2017, ultima are o datorie în mărime totală de 49 547,91 lei.

Reclamanta a menționat că în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, în adresa pârâtei, a fost expediată o somație, fiind recepționată, dar care nu s-a soldat cu succes, motiv pentru care s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Pentru neonorarea obligațiilor sale contractuale reclamanta mai pretinde de la SRL „Gherma-Design” încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 7040,35 lei pentru 328 de zile, calculată pentru perioada 31.01.2017-24.12.2017, penalitatea calculată în temeiul contractelor nr. 812 din 27.02.2017, nr. 840 din 05.04.2017 în mărime de 127 698,30 lei pentru 180 de zile pentru perioada 22.06.2017 - 18.12.2017 (2% din 35471,75 lei x 180 zile), precum și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

Reclamanta a menționat că la 05.02.2018, 21.02.2018 și la 23.02.2018 SRL „Gherma-Design” a achitat suma datoriei în mărime de 49 547,91 lei, fapt confirmat prin actul de verificare din 20.06.2018.

La 25 iulie 2018 SRL „Gherma-Design” s-a adresat cu cerere reconvențională împotriva SRL „Prointellect-MP”, prin care a solicitat reducerea clauzei penale stabilită în contractul nr. 812 din 27 februarie 2017 și contractul nr. 840 din 5 aprilie 2017 de la 2% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere până la 0,02% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere, respingerea pretenției privind încasarea penalității în mărime de 127 698, 30 lei în partea ce depășește suma de 12 867,03 lei, încasarea de la SRL „Prointellect-MP” a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că parțial nu este de acord cu acțiunea inițială și cea concretizată, înaintate de SRL „Prointellect-MP”.

Totodată a indicat că SRL „Gherma-Design” nu neagă existența relațiilor contractuale cu SRL „Prointellect-MP”, deoarece acest fapt este dovedit prin contractele, facturile fiscale și scrisorile de trăsură, semnate de către ambele părți, anexate la materialele cauzei.

A susținut că în temeiul contractului nr. 812 din 27 februarie 2017 și facturii fiscale Seria WI nr. 8571781 din 05 martie 2017 suma de 21 909,25 lei a devenit scadentă la data de 11 martie 2017, iar conform contractului nr. 840 din 05 aprilie 2017 și facturii fiscale Seria WI nr. 8571819 din 12 aprilie 2017 suma de 13 562, 50 lei a devenit scadentă la 20 aprilie 2017.

Ambele contracte stabilesc penalitatea în mărime de 2% din prețul serviciilor de transport până la rambursarea integrală a datoriei.

Conform calculul prezentat de către SRL „Prointellect-MP”, penalitatea pentru 180 zile, în mărime de 127 698, 30 lei, a fost calculată pentru suma de 35 471, 75 lei.

În acest context reține că întârzierea plăților pentru serviciile de transport a fost condiționată de un șir de factori, care nu au depins de SRL „Gherma-Design” și anume de faptul că importatorul H.II. „BopoHHeBa”, importator exclusiv și oficial în Federația Rusă a produselor fabricate de către SRL „Gherma-Design”, în primul trimestru a anului 2017 a refuzat în mod unilateral și definitiv achiziționarea produselor din cauza modificărilor substanțiale a legislației Federației Ruse în domeniul importului de mărfuri.

În consecință, SRL „Gherma-Design” a fost lipsită de piață de desfacere, iar activitatea economică a acesteia a suferit un declin substanțial, acesta nefiind în stare să plătească nici salariile angajaților în număr de 20 persoane, 80% din toți angajații întreprinderii au fost concediați, nu a mai exportat produsele sale timp de 16 luni.

Mai mult, a inițiat achitarea datoriilor scadente până la înaintarea cererii de chemare în judecată depusă de către SRL „Prointellect-MP”.

Prin hotărârea 02 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Prointellect-MP”. S-a încasat din contul SRL „Gherma-Design” în beneficiul SRL „Prointellect-MP” dobânda de întârziere în sumă de 7040,35 lei, penalitățile în sumă de 30 000 lei, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 5000 lei și suma de 1111,2 lei cu titlu

de cheltuieli pentru taxa de stat. Cererea reconvențională depusă de către SRL „Gherma-Design” a fost respinsă ca fiind nefondată. (f.d. 104, 127-138)

Prin decizia din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către SRL „Prointelect-PM” și s-a menținut hotărârea din 02 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 154, 155-165)

Instanțele de judecată au concluzionat că în temeiul contractelor de transport SRL „Prointelect-PM” a prestat servicii de transportare a mărfii pentru SRL „Gherma-Design”, pentru care ultima le-a achitat ulterior datei adresării reclamantei cu acțiune în judecată 23 februarie 2018.

Totodată, instanțele au indicat că neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă, iar repararea prejudiciului cauzat prin întârziere sau prin altă executare necorespunzătoare a obligației nu-l eliberează pe debitor de executarea obligației în natură. Clauza penală, fiind un contract sau o clauză dintr-un contract, are forță obligatorie între părțile contractante și se expune a fi respectată întocmai și de instanțele de judecată.

De asemenea, s-a stabilit că SRL „Prointelect-PM” în acțiunea sa a solicitat încasarea sumei penalității în mărime de 127 698,30 lei, însă instanțele au considerat că această sumă este disproporționat de mare în comparație cu suma datorată și deoarece, în prezenta speță sunt întrunite toate condițiile pentru reducerea clauzei penale, SRL „Gherma-Design”, aflându-se într-o situație financiară dificilă, s-a ajuns la concluzia că penalitatea în mărime de 30 000 lei corespunde efectiv prejudiciului real cauzat prin întârzierea plății.

Subsecvent, instanțele de apel și de fond au considerat că în conformitate cu art. 94 și art. 96 din Codul de procedură civilă pretențiile SRL „Prointelect-PM” sunt întemeiate, fiind admisă încasarea taxei de stat în mărime de 1111,2 lei, calculată din suma admisă și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 5000 lei, care este una reală, necesară și rezonabilă, reieșind din complexitatea speței deduse judecării și volumul de lucru efectuat de către avocat.

La 26 septembrie 2019 SRL „Prointelect-MP”, reprezentată de avocatul Doina Crețu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, solicitând casarea deciziei din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și parțial hotărârea din 02 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii încasării penalităților și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admise pretențiile integral. Totodată, a solicitat încasarea cheltuielilor suportate la achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 2 198,21 lei și a cererii de recurs în sumă de 1465 lei, precum și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3000 lei. (f.d. 173-177)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat că la examinarea cauzei instanțele inferioare au aplicat eronat normele de drept material.

Consideră că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, deoarece a judecat cauza în absența apelantei și reprezentantului acesteia, nefiindu-le comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

La 27 noiembrie 2019 SRL „Gherma-Design”, reprezentat de avocatul Vitalie Bunduchi, a depus referință, solicitând declararea recursului depus de către SRL

„Prointelect-MP”, reprezentată de avocatul Doina Crețu, inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă. (f.d. 196-193)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 iunie 2019, publicată pe site-ul Curții de Apel Chișinău la 19 iulie 2019. Materialele cauzei atestă că copia deciziei a fost expediată recurentei prin poșta electronică la adresa avocatcretu@yahoo.com la data de 26 iulie 2019. (f.d. 166)

Astfel, recursul declarat de către SRL „Prointelect-MP”, reprezentată de avocatul Doina Crețu, la 26 septembrie 2019, se consideră în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către SRL „Prointelect-MP”, reprezentată de avocatul Doina Crețu, este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, SRL „Prointelect-MP”, reprezentată de avocatul Doina Crețu, a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către SRL „Prointellect-MP”, reprezentată de avocatul Doina Crețu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate ale recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă SRL „Prointellect-MP”, reprezentată de avocatul Doina Crețu, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Prointellect-MP”, reprezentată de avocatul Doina Crețu, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Prointellect-MP”, reprezentată de avocatul Doina Crețu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas